

MUL ON
ÕIGUS

Lastekaitse Liit
Estonian Union for Child Welfare

IGAL LAPSEL ON

ÕIGUS

SEDA RAAMATUKEST LUGEDES
OMA ÕIGUSTE ÜLE JÄRELE MÕTELDA.

LASTEKAITSE LIIT
TALLINN 2025

Välja andis: **LASTEKAITSE LIIT**

Eestikeelne versioon on kohandatud tõlge rootsikeelsest väljaandest "Mina Rättigheter" ja inglisekeelsest väljaandest "My rights" (Göteborg, Rootsi, 1994).

Eestikeelse luuletuse autor: **LEELO TUNGAL**
Illustratsioonid ja kujundus: **JEKATERINA VETROVA**
Kaane kujundus: **KIRKE KANGRO**
Trükikoda: **TRAGE**

Esmatrükk 1996. a,
1. kordustrükk 2001. a,
2. kordustrükk 2025.a.

ISBN 978-9949-9924-7-8

TERE, SÕBER!

MAAILMAS ELAB NII PALJU INIMESI -
NII **SUURI** KUI **VÄIKESI**.

IGALÜHEL NEIST ON OMA SOOVID JA TAHTMISED.
KÜLL TEKIKS SUUR SEGADUS SIIS,
KUI IGAÜKS TEEKS AINULT SEDA,
MIS PÄHE TULEB!

SELLEKS ON KINDLAKS MÄÄRATUD INIMESTE
ÕIGUSED JA KOHUSTUSED -

KA LASTE OMAD.

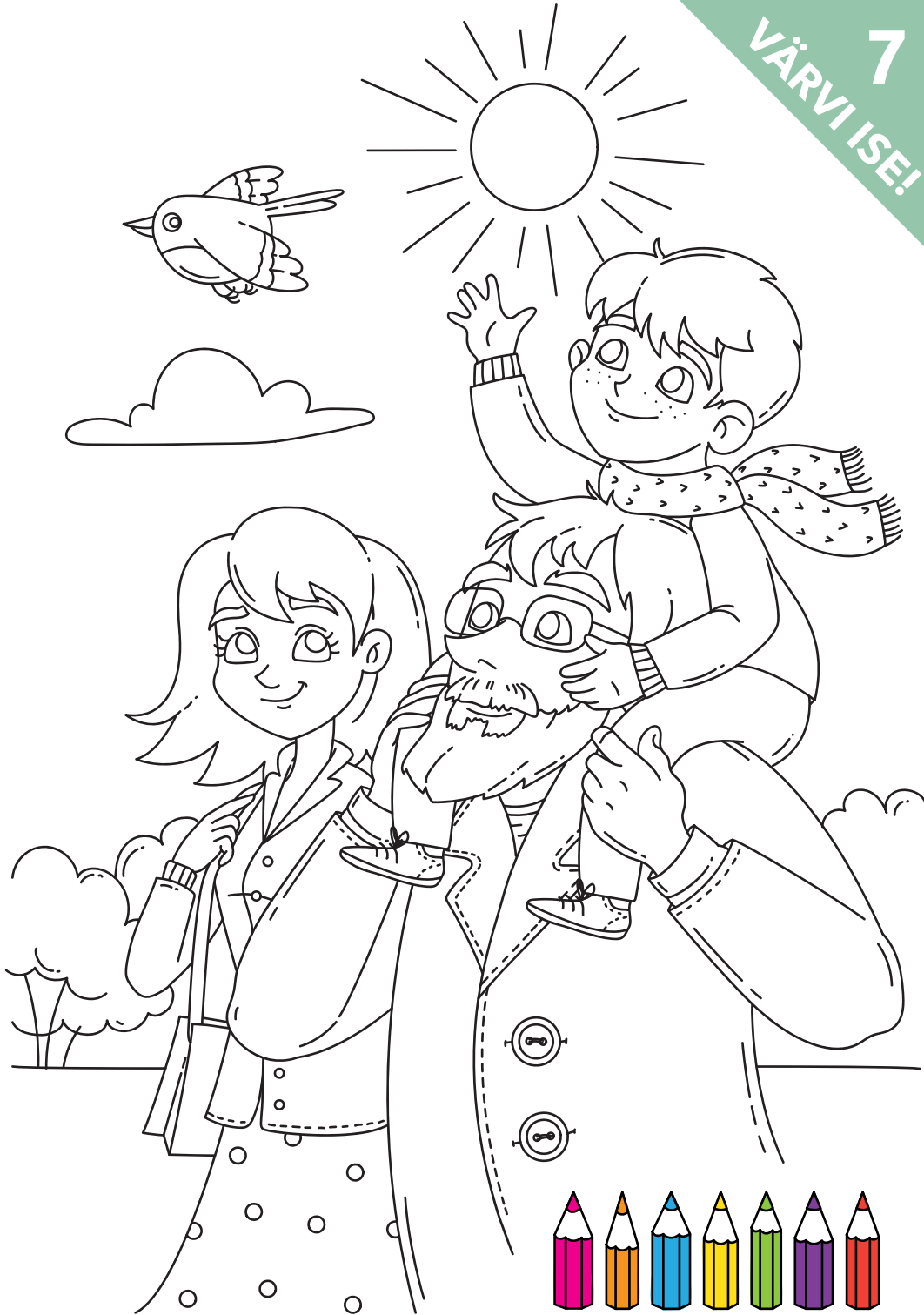

4

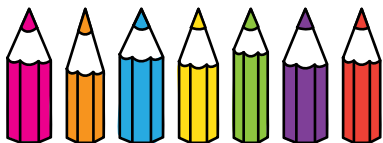
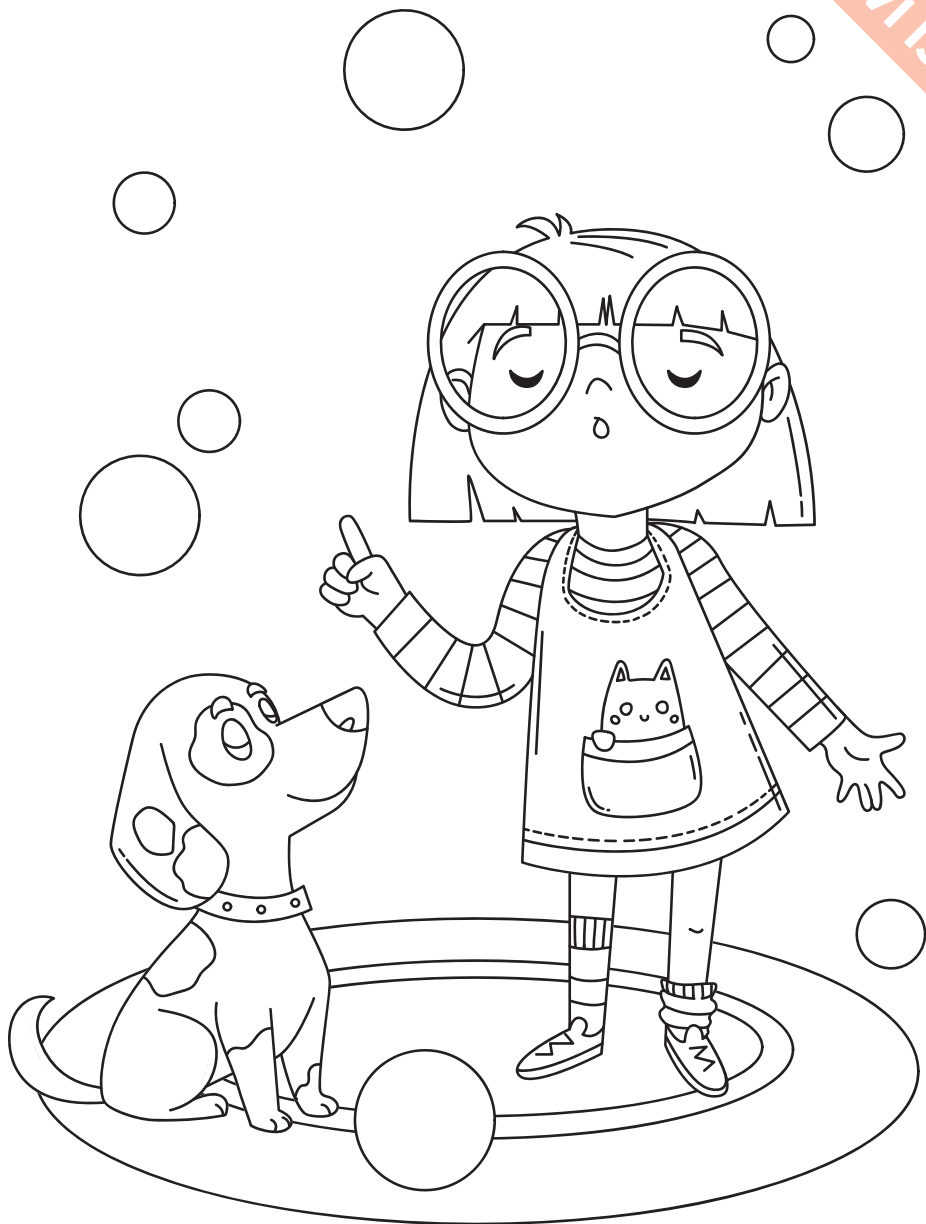
SELLEST HETKEST PEALE,
KUI ME ILMA SÜNDISIME,
ON MEIST IGAÜHEL **ÕIGUS**
KANDA OMA NIME!

ÜKSIPÄINI OLEKS LAPSEL
VÄGA RASKE ELADA -
MUL ON **ÕIGUS OLLA KOOS**
NII ISAGA KUI EMAGA.

MUL ON **ÕIGUS** IGAL AJAL
OMA MÕTTEID **MÕTELDA**,
MUL ON ÕIGUS TEISTELEGI
OMA MÕTTEID ÜTELDA!

10

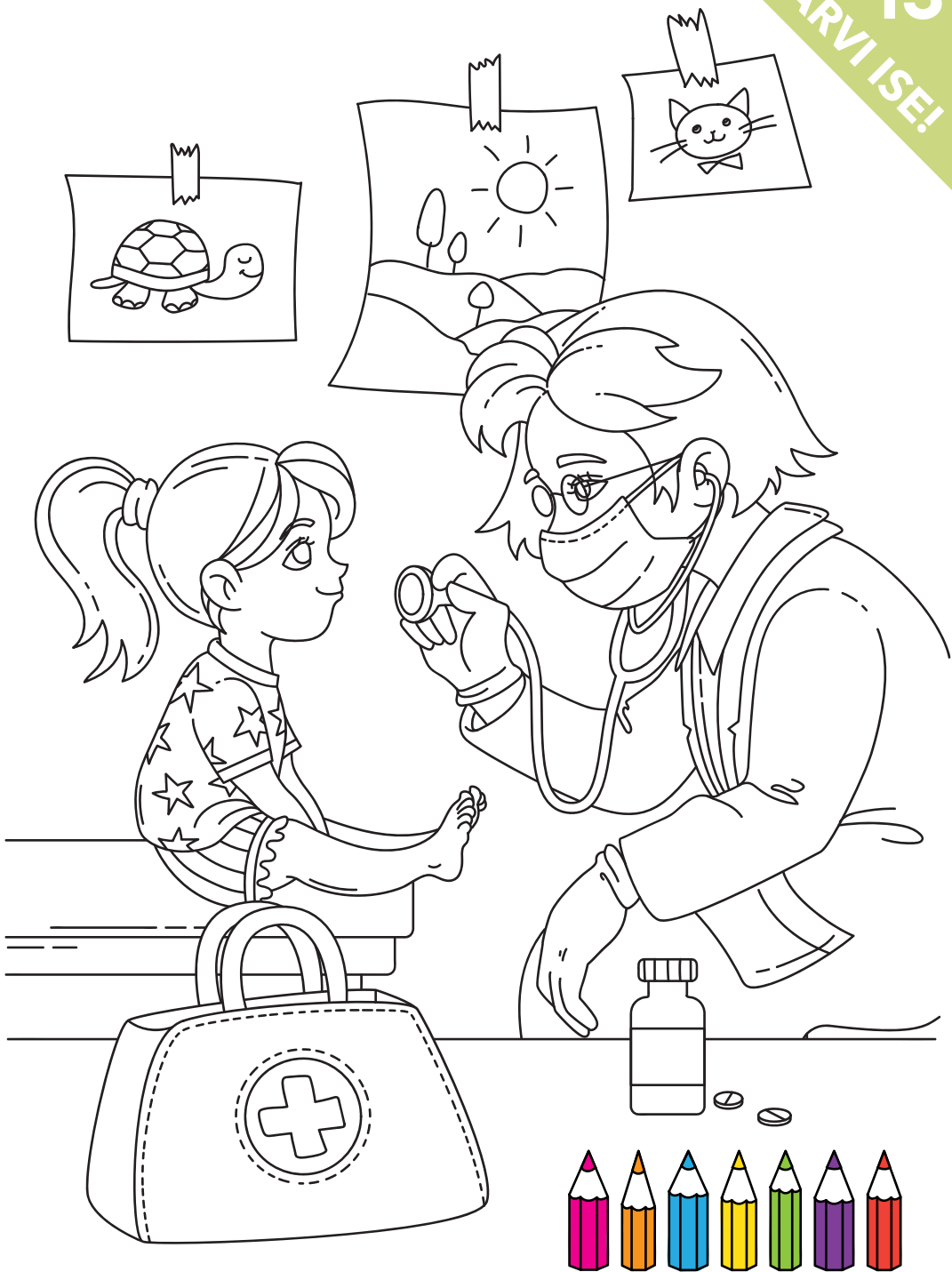
KÄED ON MUL VEEL PISIKESED
TUGEV POLE KEHA,
KUID **EI TOHI** MITTE KEEGI
MULLE HAIGET TEHA!

12

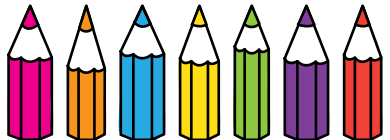
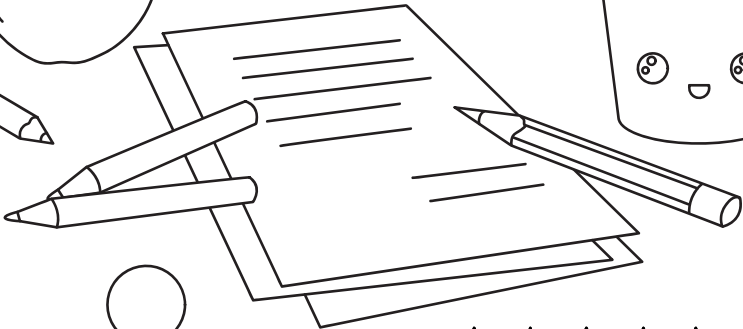
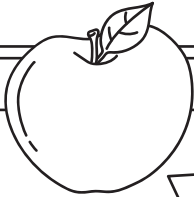
KÖHAGA JA NOHUGA JA
PEA- JA KÕHUVALUGA
MUL ON **ÕIGUS IGAL AJAL**
ARSTILT ABI PALUDA!

NAGU SUURTEL ON MUL ÕIGUS
PIDADA KA PÜHI,
ÕIGUS **SÜÜA-JUUA SAADA**
SIIS, KUI KÕHT ON TÜHI.

SIIS, KUI OLEN NÕNDA SUUR, ET
KOOLIGI VÕIN MINNA,
ON MUL KAHTLEMATA ÕIGUS
KOHE MINNA SINNA!

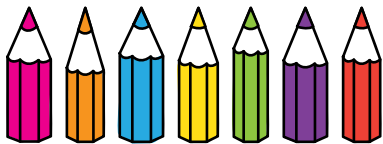
SIIS ON MINUL JA MU PEREL
LAHTI VÄGA PALJUD TEED.

VALIDA ON **KOOLI JÄREL**
KERGEM MEELEPÄRAST TÖÖD.

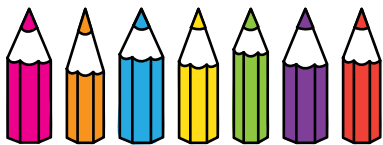

KIUSATA EI VÕI MIND KUSKIL,

**KUIGI MINU PERE TAVAD,
RAHVUS, NAHAVÄRV JA USKKI
TEISTE OMAST ERINEVAD.**

MILLINE KA OLEKS PERE
JÕUKUS, KEEL JA PÄRITOLU,
**MUL ON ÕIGUS ÕNNELIKULT
TUNDA ENNAST TERVE ELU.**

- Lapse õiguste konventsioon võeti vastu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) poolt 20. novembril 1989. aastal ja kirjeldab õigusi, mida omavad maailmas kõik alla 18-aastased lapsed ja noored.
- Oma sisult on lapse õigused tegelikult inimõigused, mis peaksid kehtima ühtviisi kõigile maailma lastele. ÜRO lapse õiguste konventsioon kui kokkulepe sõlmiti maailma erinevate riikide vahel. Konventsiooniga ühinedes kohustub iga riik täitma selle nõudmisi. Enamus maailma riikidest ongi seda teinud ja võtnud nii endale kohustuse toimida konventsiooni järgi igas lapsi puudutavas ettevõtmises.
- Euroopa Nõukogu võttis 25. jaanuaril 1996 vastu Euroopa Laste Õiguste Konventsiooni. Eestis võeti 2016. aastal vastu lastekaitseseadus, mis tagab lapse rahvusvaheliselt tunnustatud õigused ja kohustused ning nende kaitse Eesti Vabariigis. Euroopa Liidu Komisjon võttis 2021. aastal vastu esimese tervikliku Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia.

Oma õiguste tundmine on väga oluline. Kui oled raamatus esitatud õigustega tutvunud, tutvusta neid ka sõpradele.

Nii aitad Sa kaasa sellele, et iga laps teaks oma õigusi.

See on väga tähtis, sest neid tundes võid julgesti maailmas enda eest seista.

SINU ÕIGUSED:

Mul on õigus oma nimele ja rahvusele, lk 4

Mul on õigus mõlema vanema hoolitsusele, lk 6

Mul on õigus vabalt väljendada oma arvamust, lk 8

Mul on õigus kaitsele vägivalla eest, lk 10

Mul on õigus võimalikult heale tervisele, lk 12

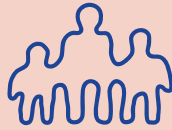
Mul on õigus puhkeajale, lk 14

Mul on õigus haridusele, lk 16

Mul on õigus võrdsele kohtlemisele, lk 20

SUL ON ÕIGUS OLLA LAPS!

Laste ja noorte õigusi Eestis kaitseb ja edendab Eesti Vabariigi õiguskantsler: <https://www.oiguskantsler.ee/>

See raamat räägib laste õigustest kõige väiksematele, eelkooliealistele lastele.

“Mul on õigus” on esimene osa kolmest raamatust, mis käsitlevad lähtuvalt lapse õiguste konventsioonist Sinu õigusi. Konventsioon koosneb 54 artiklist, milledest siia on koondatud kõige nooremaid lapsi puudutav osa.

KUST SAAKS MUIDU KÕIKE TEADA,
KUI ME KOOS EI ARUTAKS?
MÕELDES SELTSIS - MITME PEAGA -
KÕIK ME SAAME ARUKAKS.

KÜSIDA EI OLE HÄBI -
KÜSIDES SAAB TARGEMAKS!
EMA, ISA, ONU, TÄDI -
IGAÜKS ON OLNUD **LAPS**.

LASTEKAITSE LIIT
www.lastekaitseliit.ee